

Приморске новине

БУДВА, АПРИЛ 1995.
ЦИЈЕНА 1 ДИНАР

Излази мјесечно ■ Година ХХIII ■ Број 389

СЛЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

НОВИ ПЛАНОВИ

С КУПШТИНА ОПШТИНЕ Будва на сједници одржаној 4. априла протекла је у знаку расправе о урбанистичким плановима. Усвојене су измене и допуне Генералног урбанистичког плана приобалног појаса општине за подручје Будве и Бечића (већином гласова 16 за, док су шест одборника – независни одборници и одборници Либералног савеза – гласали против), донијета је одлука о приступању изради ГУП приобалног појаса за подручје Пржно – Свети Стефан – Режевићи, усвојен је детаљни урбанистички план Свети Стефан – Шумет и нацрт измене и допуна ДУП Словенска плажа.

Највише расправе било је о ревизији Генералног урбанистичког плана. У уводном објашњењу Михаила Каписоде, начелника Општинског одјељења за урбанизам,

Ива Радоњића, представника Одјељења за урбанизам, и Миодрага Вујошевића и Живанка Ердевићког као представника обрађивача плана, истакнуто је да се план доноси у складу с важећим прописима, да има потребне сагласности републичких министарстава и да је прихваћен већи број примједби грађана и других субјеката из јавне расправе. У расправи су били најактивнији независни одборници који су томе посветили и други број свог листа „Грађанин“ и поднijeli десет амандмана. Они су посебно захтијевали да се одложи доношење ревизије ГУП-а и да се уместо тога ради санационалан план. Предлог ние прихваћен у већином гласова одбiveni су сви амандmani. Није прихvaћena ни примједба да је овако припремљен предлог ревизије ГУП-а у супротности са програмом

који је урадило Јавно предузеће за управљање морским добром, јер је доношење урбанистичких планова надлежност државе и општине, а „Морског добра“ да доноси програме.

Без расправе одборници су усвојили програм рада Скупштине општине. Програм рада Општинског одјељења за комуналне дјелатности, Програм одржавања јавних зелених површина и шумског фонда и Програм одржавања комуналних објеката за 1995. годину. Усвојена је Одлука о локалним административним таксама и Одлука о утврђивању накнаде за привремено коришћење изграђеног градско-грађевинског земљишта у општији употреби и неизграђеног градског грађевинског земљишта.

Скупштина општине је изабрала Савјет за заштиту локалне самоуправе од

Усвојена ревизија Генералног урбанистичког плана за подручје Будве и Бечића, а ускоро треба да се приступи изради измене и допуна ГУП-а за подручје Пржно – Свети Стефан – Режевићи.

седам чланова. Предсједник је Владимира Митровић, а чланови Жарко Миковић, Ђорђије Прибилић, Љубо Лијешевић, Никола Кентера, Блажо Дедић и Вукашин Зеновић. Именована је стручна комисија ради давања мишљења за ловно привредну основу свих ловиšta на територији Општине Будва у саставу Илија Медин, Далибор Антониoli, Љубо Б. Рајеновић, Владимира Јовановић и Војо Куљача.

В.М.С.

ДНЕВНИК УРЕДНИКА

НИ АПРИЛИ ВИШЕ НИЈЕСУ...

Април је у нашој општини почео у знаку Стефана Митровића. Расправа о његовом књивјеном дјелу, књижевној вече, отварању двије спомен плоче – дио је дуга према човјеку којега смо се сјетили себе ради. Баш тако, јер том великом револуцијом, хуманистичким, интелектуалцем, пјеснику, гројочком страдалнику, и његовој својевременој бројној породици, сад више није ништа не значи та закашњела пажња, јер више нијесу међу живима. Два брата и двије сестре су стријељани на Бањици, један је погинуо у рату, Стефан је „убијен“ (може и без наводника) на Голом отоку, отац и мајка су осуђени на доживе смрт петори свије дјеце и Стефанов повратак из голојочког пакла, а најмлађа сестра је умрла двије године послије Стефана. Његов сестрић, једини потомак ове породице, сада је негде у иностранству, и вјероватно не зна шта се и све дешавало. 1. и 2. априла у Будви и Светом Стевану, с колико поштовања се говорило о његовој учевини. Народ смо склон величаву свога свога, али просјечно обавијештени сматрају да нема сличног примјера породичне трагедије, нити је револуција ишле показала своју пројдарљивост, као на породици најпредног учитеља Ива Никова Митровића. Ако и име негде на кутли земаљској таквог слома једне породице, сигурно се та држава није као наша одужила онима који су за њу дали животе. Не, таква два зла се могу саставити само на брдовитом Балкану. А није вљада за све крив Стефанов ИБ-грађех, односно, ма колики тај грађех био како је могао „потријети“ трагедију породице изгинуле за идеале револуције.

То су нека питања која се нијесу могла одговорити из расправа и говора почетком мјесеца. Напротив, показало се да та кривица још живи, да се још не може све рећи, због некога, нечега или – себе. Зато и двије спомен-плоче, на двије куће, једна на поглед друге, с разликом што само на једној пише да је Стефан Митровић био голојочки страдалник. Можда је то, ипак, био неважан биографски податак, или се то није могло написати због... Извјесно је само да ту нема Бројове кривице. Не бар непосредне.

А прије априла био је март, мјесец који статистичари сматрају „најмирнијим“ јер се становништво најмање креће и због тога погодним за статистичка посматрана и истраживања. Али, ако нијесмо много путовали из мјеста сталног боравка, ипак се доста тога догодило, толико да ни новинари нијесу рекли колико треба. Ни „Приморске новине“ у овом броју.

Догодио се тако штрајк глађу, дојучерашњег полицајца. Драго Бубања, доскорашњи шеф Службе општих послова у Одјељењу безбедности Будва, одлучио се на штрајк

глађу јер је разријешен (и пензионисан) без образложења. Тражио је само одговор због чега. Он није знао или се „знал“. Не због чега је разријешен, него да неће добити (јавно) образложење, јер то није обичај у полицији, ни другим службама где постоје институције постављања и разрјешења. Зато је штрајк и прекинут – из здравствених разлога.

• Било је рушења бесправно саграђених објеката у зони морског добра по захтјеву републичке владе. Наша општина је ту била ревносна, док су остale на Приморју, бар како сада ствари стоје, схватиле да то и није нека обавеза. А ни Влада се није огласила, ни да похвали будванску, ни да прекори остale општине.

• Огласили су се и трговци – штрајком. Нездадољни досадашњом пословном политиком „Монтенегроекспресом“ (издавањем објеката у закуп, расплаћањем средстава, губицима предузећа, непримањем плате...) педесетак радника је тражило дијалог с директором, а кад им то није успјело – ступили су у штрајк. Након пар дана директор је подnio оставку. Је ли тиме све ријешено – остаје да се види.

• „Сумњало“ се да нешто не штима ни у „Монтенегроекспресу“ кружило је (лажно потписано) писмо нездадољних радника аутобазе, процурело је да су неколико дана радници „избегавали радне обавезе“, али све је благовремено пресјечено – исплатом у пакету три заостале плате. Изгледа – на опшite задовољство.

• Април је, одржане су неке туристичке берзе, неке предстоје, а још нијесу утврђене цијene приватног смјештаја за наступајуће лето. Комисија Туристичког савеза је утврдила предлог цијene у њемачким маркама, односно у динарској противвrijednosti, што је објављено прије него се о њима изјаснило и коначно одлучио Извршни одбор Туристичког савеза. Било је реаговања, негодовања у стилу „заштити у маркама“, „по ком курсу“, „шта ће бити онда с динаром“, а реаговала је и финансијска полиција – забраном на такво одређивање цијene јер је то незаконито. Кад ће се донијести законите цијene, тешко је предвидjeti. Извјесno је само да ће се без њих моћи, јер су оне и раније биле самосоријентacione, а стварне је одреđivalo тржишte.

На kraju, био је и један необичан – отказ. У предузећу „где је све на свом месту“, „где су сви задовољни“ за разлику од „горе наведених“, где су вуци сити и овце на броју, један радник је дао отказ јер, дословице, неће више да буде овца у том стаду, нити да трчи понижења од стране директора.

■ Васо М. Станишић

Приморске новине
У ОВОМ БРОЈУ

● Стефан Митровић поново у свом зајичају – осуда мучилаца из времена зла и ново вредновање књижевног дјела

● Радивоје Лола Ђукић: Еколоџија најбоље иде сама од себе

● Округли сто о Данилу Кишу у пишчевој школи у Будви

● Савјет фестивала Град театар: љетос на Цитадели Стјепан Зановић и Максим Црнојевић

АКЦИЈА ТУРИСТИЧКОГ САВЕЗА ЦРНЕ Горе

ЗА БУДВУ – ПЕТ ПЛАКЕТА

У ТРАДИЦИОНАЛНОЈ акцији Туристичког савеза Црне Горе под називом „Бирамо најбоље“, пет појединачца и колектива из општине Будва, добитници су „Златне плакете“ Туристичког савеза наше републике за посебан допринос у развоју туризма и туристичке понуде на подручју будванске ривијере. Ово значајно признање добили су: Хотели „Могрен“ и „Милочер“, Радио Будва, Бранислава Лијешевић, директор Града театра и Драго Поповић, возач у „Монтенегроекспресу“.

„Могрен“ је проглашен за најбољи у „Б“ категорији хотела. У објашњењу предлагача, Туристичког савеза општине се каже, да је то један од ријетких хотела који ради током цијеле године који се издаваја понудом и квалитетом услуге.

За хотел „Милочер“ се каже, да већ годинама нуди посебан квалитет услуге својим гостима, а његов персонал својом љубазношћу плијени пажњу туриста.

Добитник „Златне плакете“ Туристичког савеза Црне Горе је и Радио Будва због како стоји у предлогу Туристичког савеза Будве, посебног доприноса припремама туристичке сезоне и њеног прачења током трајања.

Ово ласкаво признање добила је и Бранислава Лијешевић, директор Града театра, јер је дала посебан допринос да овај реномиран фестивал постане још квалитетнији.

„Златна плакета“ припадаје Драгу Поповићу возачу у „Монтенегроекспресу“ који у овом предузећу ради од 1976. године и до сада као и у каријери уопште, није имао саобраћајних незгоде. У послу га карактеришу тачност, поузданост и љубазност.

Р. Павићевић

ПОЧЕЛА САЈАМСКА СЕЗОНА

На Јадранском сајму од 28. до 31. марта, одржана је прва овогодишња сајамска манифестија „Сајам намјештаја, опреме и унутрашње декорације“. Деветнаест поредујућих сајама, окупило је ове године 75. реномираних производаца свих врста намјештаја, опреме за хотелијерство, предмета и материјала за унутрашњу декорацију, дрвне и металне галантерије и других финалиних производа и опреме из Црне Горе, Србије и Републике Српске Крајине.

Сајам намјештаја је отворио Војин Букановић, предсједник Привредне коморе Црне Горе, истакавши да изложени производи по свом квалитету и естетском изгледу, данас заузимају ви-

Р. П.

СВЕТИ СТЕФАН: ОТКРИВЕНЕ СПОМЕН ПЛОЧЕ СТЕФАНУ МИТРОВИЋУ

ВРИЈЕМЕ ЈЕ МАЈСТОРСКО РЕШЕТО

- Бранко Мартиновић: Морала је пропасти држава и систем који ураде оно што су урадили човјеку какав је био Стефан Митровић.
- Жарко Миковић: Дуг пажње и поштовања према човјеку, хуманисти, револуционару и пјеснику.
- Нове улице: у Будви Улица Голооточких жртава, у Милочеру Улица стефана Митровића.

У НЕДЈЕЉУ 2. априла отворене су дводневне спомен плоче Стефану Митровићу, пјеснику, партијском руководиоцу и голооточком страдалнику, једна на кући где је живо посљедње године свог живота, и друга на оној у којој је рођен. Од тога дана једна улица у Милочеру носи име Стефана Митровића, а улица поред пекаре у насељу Бијели до добила је име Улица голооточких жртава.

Удружење „Голи оток“ у Црној Гори организовало је постављање спомен плоче на кући у Светом Стефану где је Стефан Митровић живио посљедњу деценију свог живота. Спомен-плочу је у присуству бројних грађана Будве, Паштровића и голооточких заточеника из Црне Горе, открио Никола Зец, а говорио је Бранко Мартиновић, предсједник Извршног одбора удружења „Голи оток“ у Црној Гори.

— Овај крај је ушао у историју по познатим људима и јунацима, а међу тим паштровским кућама које су дадле оне чуvene хероје и на сабљи и на перу, једно од почасних мјеста припада и кући Митровића из које је поникнао велики број угледних људи, познатих бораца за слободу и народна права, поштењака и паметара, револуционара и врсних интелектуалаца. Ја овде нећу износити историјат куће Митровића, иако би се имало много чега и о коме рећи. Учиниће то неко други, кад прођу и када се стишају наше садашње страсти и помаме, када буде могуће објективно писање историје, када дођу нове младе стваралачке генерације, неоптерећене нашим скоројећим и нескромношћу, уображеносту и похлепношћу, генерације разбистрених ума који нијесу као садашње 40 година убијане у мозак титоизмот и које ће бити ослобођене од његових погубних наслага. Тада ће се изнijети пуна, документована истина о ликовима, заслугама и квалитетима чланова куће Митровића, и о улоги те куће у историји и овога краја и читаве наше земље. „Вријеме је мајсторско решето“, поставиће оно свакога где је мјесто, рекао је Бранко Мартиновић, истакавши да се овим испуњава само један дио дуга према жртвама ове куће, али да се то чини са великим заштитењем и тек пошто су морали да оду са власти они што су је више од 40 година грчевито држали, а који су до ње дошли преко костију и живота племенитих и храбрих чланова ове породице, који су у читавом послијетном периоду покушавали да ове дивне људе покрију велом заборава, да их избришу из народног сjeћања и из историје.

— Нијесу Митровићи пошли у борбу ни постали комунисти да отимају туђе, као многи тобожњи револуционари и назови напредни људи. Митровићи су вазда имали солидну имовинску сигурност и довolно средстава за богат живот. Они су се опредјељивали и посветили борби за интересе сиромашних и потлачених из најхуманијих и најпоштенијих, најплеменитијих и најљудскијих побуда и осјећања. У тој борби кућа Митровића је дала жртва као мало која — рекао је Марти-

новић и наставио да су многи наши послијератни, највиши државни и партијски руководиоци постали од професионалних револуционара антијугословенски професионални властодрžици — Када су се 1948. године сукобили са Румија и осјетили да су им угрожене огромне привилегије и приграбљена братства и положаји, упачени и унезјерени од страха да то не изгубе, помјућене свијести и савјести, похапили су и послали на робију своје неистомишљенике, обрачунајући се дивљачки са њима. Међу онима који нијесу прихватили тадашњу диктаторску политику и суманту страховладу Јосипа Броза и његових сатрапа нашао се и Стефан Митровић. Човјек надареног духа, досљедан својим убеђењима и моралним принципима, противник било чије самовоље, увјeren да су сила и насиље непомирљиви и неспољиви с људским достојанством, он није хтио да пристане на стварање новог бога од болесно амбициозног Јосипа Броза и нових светаца и apostola око њега, ни на раскид са нашом вјековном заштитницом и мајком Русијом. Није хтио да ради оно што су они радили, јер он је био човјек. Одстарили су га подмукло како су само они то знали, али је и он одстријано за ваздух из себе. Сапатништво са њим и поштовање према њему ме обавезује да напоменем да је био једна од најумнијих глава југословенског револуционарног покreta, један од

Сатрли су правог, великог, народног бораца и најчовјечнијег човјека да би живјели, уживали и владали најљуди, пробисијети и бјелосјетски скитачи, мангупи и никоговићи, који су најприје покрали и продали нашу дивну земљу, па је онда гурнули у провалу. Нема таквог примјера у историји да се за десетак нечијих фотографа жртвује читава једна земља и њен народ. Ова плоча у спомен другу Стефану Митровићу остаће као страшна опомена на недјела злоказа, као упозорење будућим генерацијама да не дозволе да се нешто такво понови. Иако знамо да на свијету нема такве плоче на којој би могла да стане величина и љепота Стефана Митровића, ми на овој плочи пред нама гледамо живог Стефана, јер живи умиру, а мртви, какав је

Удружењу књижевника на организацији округлог стола и књижевне вечери посвећене Стефану Митровићу.

Спомен плочу на кући где је рођен Стефан Митровић, открыо је Жарко Миковић, предсједник Скупштине општине Будва, који је истакао да то и отварање спомен-плоче на кући у којој је живио и радио, означавање улице у овом крају која носи његово име, као и организовање расправе и књижевне вечери посвећене његовом дјелу, представљајући пажње и поштовања према човјеку, хуманисту, револуционару и пјеснику. Говорећи о животном путу Стефана Митровића, који је рођен прије 76 година, Жарко Миковић је подсјетио да је Стефан рођен у учитељској породици, у кући револуционара, комуниста и скојеваца. Стефанов отац Иво је због учествовања у ослобођењу од аустро-угарске монархије био осуђен на смрт, и Стефан ће касније записати да му је један од најупечатљивијих догађаја у животу био кад га је мајка видела у которску тамницу да се опрости од оца пред смрт.

Отац му је касније помилован и робију је издржавао у мариборској тамници.

Стефан је дjetinjstvo провео у Светом Стефану а гимназију је завршио у Котору. Одгајан и васпитаван у породици слободара и револуционара Стефан Митровић је од ране младости исказао склоност ка друштвеним, социјалним и револуционарним идејама. Још као дјечак 1926. године објављивао је пјесме у загребачкој „Младости“.

најјачих идеолога НОБ-е, замјеник начелника Адитпропа ЦК КПЈ, политички комесар дивизије и корпуса, човјек широке културе и свестраног образовања, племените душе и невиђене доброте. Рођени гospodin, одњегован на гospodskoj породици и средини. Човјек њежног срца, коме ничије муке и страдања нијесу биле туђе. Обдарени пјесник и интелектуалац биставе памети, прави интелигентни интелектуалац највишег ранга.

— Као такав, наставио је Мартиновић, Стефан Митровић је на Голом отоку био у по злу чуvenoј Петровој рупи, гробници за живе људе, том кrvavom затвору у затвору, у сталном сукобу са логорским властима и њиховом бруталношћу, које су се у свом неморалу и свирепости баш на њега окомиле. Мучили су га страховитим мјерама кажњавања какве цивилизовани свјетији не познаје, све док није добио нервни слом и помјерио памењу. То је дубоко ожалостило све оне који су га знали, а

он био, остају да трајно живе. Мјесно удружење СУБНОР-а Свети Стефан организовало је откривање спомен-плоче на кући где је рођен Стефан Митровић. Поздрављајући све присутне који су дошли на откривање још једне спомен-плоче на кући Јана Никова Митровића, посвећене Стефану, комунисту, револуционару и књижевнику, Ева Митровић се у име бораца Светог Стефана захвалила на помоћи у организацији Скупштине општине, ХТП „Будванскa ривијера“ и хотелу „Свети Стефан“. Општинском одбору СУБНОР-а Будве, као и Удружењу „Голи оток“ које је организовало да се на кући где је Стефан живио и радио постави спомен-плочу. Она се посебно захвалила доктору Владимиру Јокановићу из Новог Сада који је израдио рељef посвећен Стефану Митровићу и поклонио СУБНОР-у прије шест година. Стицајем околности та се плоча тек данас открива и то захваљујући промјенама у друштву. Она се посебно захвалила Културно-просвјетној заједници Подгорица, Граду-театру и

Љубав за све што је племенито и ослободилачко прожето у његовим првим стиховима. О том периоду он ће касније записати „за поезију природе, човјека и тоталитета ослобођења земље, трбalo се опредијелити. Мене је моја породица и њено страдалништво, запутила у борбу за ослобођење народа од свих облика поробљавања“. Касније, за вријеме монархо-фашистичке диктатуре, записао је „Ми умјетници опредијелjeni за слободу позивали смо све ствараоце да приступе покрету за спас човјечанства, за спас његове културе, за спас слободног човјековог бића“. Осим свог књижевног дјеловања у покрету социјалне литературе он се ангажује и у развоју омладинског покрета. Као виђенији члан СКОЈ-а у сastavu је наше делегације која учествује на међународној конференцији 1934. године у Паризу. Ангажовао се на оснивању прве партијске ћелије на београдском универзитету. У свом родном Светом Стефану са својим истомишљеницима 1932. године такође, је формирао партијску ћелију. Због свог револуционарног ангажовања више пута је хапшен, а два пута је упућиван на издрžавање казне у сремскомитровачкој казници. У том периоду читава породица је била гонјена и под сталном тортуrom полиције, али Стефан остаје досљедан својим опредијељенима па учествује у историјским демонстрацијама 27. марта у Београду у рушевинама тројног пакта. Након капитулације старе Југославије враћа се у Паштровиће ради организације 13-ојуљског устанка. Карабињери га

хапсе и одводе у которски затвор из кога је пуштен приликом једне размјене зарobljenika. Затим одлази у Србију, у Ужицу републику, где је био комесар Чачанској одреда. Учествовао је у бици на Сутјесци многим другим борбама, а био је и комесар XII војвођанске бригаде. По ослобођењу земље остаје је члан највишег партијског органа земље секретар Агитпропа чији је предсједник био Ђилас. Учествовао је у раду Међународне конференције о миру одржане у Паризу. Но, нека зла судбина се поиграла са Стефаном Митровићем, ухапшен је по Информбиру у септембра 1949. године и остао по голооточким логорима до фебруара 1954. године. Кад је пуштен на слободу био је јако оронулог здравља које се никад више није поправило.

Тако тешко оболио од мука и патњи објавио је дније књиге, 1970. „Пјесма и човјек“ и 1976. „Снијег и море“. Стефан Митровић је 1972. године добио Новембарску награду, највише признање општине Будва, која је дошла као тручак мелема на рану јер су Стефанове ране биле велике.

Умро је 1985. године у Београду где је и сахрањен и тако се завршила ова тужна прича о Стефану Митровићу и породици Јана Никова Митровића, која је сва изгинула, рекао је на крају предсједник СО Будва Жарко Миковић.

■ В.М. Станишић

УДРУЖЕЊЕ ДОБРОВОЉАЦА РАТА 1912 – 1918 ДОБРОВОЉЦИ НАШИ, ЗАБОРАВЉЕНИ

Основана подружница Удружења у Будви

КРАЈЕМ марта у Будви је одржана оснивачка скупштина Удружења добровољаца рата из периода 1912-1918 године, њихових потомака и поштовалаца. Владо Франета и Марко Ивановић образложили су потребу за оснивањем подружнице у Будви, а циљ је прије свега његовања традиције и чувања духовних вриједности народа Србије и Црне Горе. На овом скupu је речено да је велики број добровољаца из овог краја учествовао у балканским и првом свјетском рату. Према подацима који се чувају у манастиру Прасквица из Паштровића их је 521. Приличан је број добровољаца из Браћа, Маина, Побора и Грbla, па се рачуна да је с подручја данашње будванске општине било око 800 добровољаца у тим ратовима, чиме се мало која средина може похвалити.

Покренуто је и питање враћања земљишта које је додијељено добровољцима из ових ратова, а који су због окупације с ње били програнети, а потом услијед неразумирања посlijeratne власти на њу се нјесу ни вратили. Неки чак нијесу успјeli ни да је виде. Из архивског центра Удружења у Београду биће затражене копије уговора о власniшtvu nad земљом наших предака, како би се средила документација.

М. П.

RESTORAN "GRBALJ"

Trg Sunca bb Budva Tel. 41-564, 51-344, 52-300

05⁰⁰ - 24⁰⁰

**SVI DOMAĆI SPECIJALITETI,
KASTRADINA,
BAKALAR,
SVE VRSTE RIBE,
JAGNJEĆE PEČENJE,
ROŠTILJ,
GOTOVA JELA ...**

ELEKTROJUG
PREDUZEĆE ZA TRGOVINU, TURIZAM, UGOSTITELJSTVO I USLUGE sa p.o.
Trg Sunca bb Budva, Tel. 41-564, 51-344, 52-300 Telefax: 52-300

UGOSTITELJSKO TURISTIČKO TRGOVINSKO PREDUZEĆE

85310 BUDVA Mainski put 17

- Hotel "Loza" u Budvi, B kat. sa restoranom "Pod lozom" i baštom
- Restoran "JRB" na samoj obali u Budvi
- U Petrovcu hoteli "Kastel Lastva" i "Rivijera"

centrala: 52-667

52-668

recepčija: 52-963

komerc.: 52-967

Fax: 51-667

"Turist commerce"
Restoran "BALKAN" Budva

Pružanje svih ugostiteljskih usluga

Caffe
MOZART
Njegoševa 1 - 85310 Budva
Tel.: 086-51-712

ASTAKOS
Stari grad - 85310 Budva tel.: 086-52-258 fax: 086-52-852

crnagoracoop
DANILOVGRAD

EKSKLUZIVNO

ОБАВЈЕШТАВАМО CIJENJENE POTROŠAČE
DA VRŠIMO EKSKLUZIVNU PRODAJU
NA VELIKO I MALO SVIH PROIZVODA
"CRNAGORACOOP" DANILOVGRAD
PO PROIZVOĐAČKIM CIJENAMA.

PRODAJA U PRODAVNICI BCC U CDS-u PODKOŠLJUN TEL. 52-554

PP "ROBINIA" d.o.o.
Caffe poslastičarnica
ANDORA

07⁰⁰ - 22⁰⁰

Tel. 51-805
Trg Sunca bb Budva

PREDUZEĆE ZA
PROIZVODNJIJU,
INŽINJERING,
PROJEKTOVANJE,
EKSPORT-IMPORT
I TRGOVINU
SUBOTICA

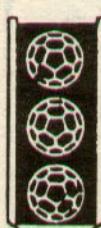
U sastavu "Garant V" su poslovne
jedinice pekara "VLADO"
i picerija "LADO" u Budvi,
Mainski put bb

Iz svog bogatog asortimana,
a za vaše potrebe i
zadovoljstvo, nude vam:

- najkvalitetniji hljeb u gradu,
- sve vrste francuskog peciva,
- burek, jogurt,
- sve vrste pica, piroški, lazanja i špageta.

Dodite, uvjerite se i hvala vam

"Vlado" i "Lado"

P.P. "HATTRICK"

P.P. "HATTRICK" Villa BALKAN Stari grad

Apartmani i restoran

Telefon 086/51-802

crnagoracoop
DANILOVGRAD

PP "NIKLANOVIĆ"

Telefon: 086/51-028
Telefax: 086/51-479

Пословни људи,
"Приморске новине" мисле и на вас!

Представите своју
фирму у "Приморским новинама". Биће вам то
реклама без временског и про-
сторног ограничења јер "Приморске новине" се
не читају само један дан, нити само
у једном граду.

НАШ ГОСТ ВОЈО ПИЋАН, КУВАР БОЉИ ПОБОШЕ, БОЉИМА

П овода за разговор с нашим суграђанином, врсним кулинаром и угоститељом Војом Пићаном има више. Један би могао бити – позив и улога кувара данас и овдје, у Будви и њеној туристичко-угоститељској привреди. Разлог – утисак да је ово значајно струци у предузетништву које је годинама улагало у њихово школовање и усавршавање „по рејтинг“ и кувари један по један одлазе, напуштају „Будванску ривијеру“ и иду тамо где ће се њихов рад више и цијенити и платити. У последњем вагону те (може ли се рећи) печалбарске композиције, украдао се крајем прошле године и Војо Пићан. Послиje безброј понуда и одбијања и након много старијих и млађих колега, и послиje 30 година проведених у кухињама „Адријатика“, „Могрене“ и „Авале“, прешао је у „Меркур“. Треба ли и нагласити – тешка срца?

Данас педесетогодишњак, своју куварску причу Војо Пићан почине школовањем у титоградској угоститељској школи, коју је завршио 1962. године.

Била је то јако добра школа јер се сваког дана ишло на практику у хотел „Црна Гори“ код чувеног кувара Јосипа Балента, а срећу да имам од кога учити о овом послу имао сам и касније на Вишој угоститељској школи у Дубровнику где је мени у мојим колегама знање преносио Душан Миковић, сигурно највећи кувар, специјалиста хладне кухиње, ко-

га је имала Југославија. Учили смо и радили под његовом контролом у хотелу „Експресс“ и нама који смо га знали није нимало чудно што је касније годинама кухиња „Светог Стефана“ била у југословенском (и не само југословенском) врху. Било је ту свакако заслуга и других кувара, али је несумњиво најзаслужнији Душан Миковић. О његовом великом умијењу говоре и његови рецепти који се могу наћи у бројним кулинарским књигама.

Крај шездесетих и почетак седамдесетих година био је, закључујемо из казивања нашег саговорника, златно вријeme куварске ексклузивне ресторане са националном, приморском кухињом – каже Војо Пићан. – Сушине је госту нудити само бифтек, он хоће да проба нешто ново. Нијесам против невапа и пљескавица, али ми имамо доста тога другога да понудимо. Ми врло оскудно користимо плодове мора, риба и ракови су скупи, а требalo bi da ih буде много више и да буде јефтињи. Правимо појам од салате од хоботнице, а има много других, добрих салата. Нудимо бранци и зубатац као квалитетну рибу, а има и толико других, исто квалитетних. Тако је и са осталим домаћим, приморским специјалитетима, а и са воћем: гостима не нудимо смокве, шипке, дуње, мандарине... Пршут, сир из уља, маслине домаћа погача или кукурузни хлеб су непрекидни специјалитет хладне кухиње, али ми то често превиђамо, иако је то све наша домаће.

(Надајући се да немојемо погодити жеље многих читалаца, „Приморске новине“ ће од овог броја редовно писати о специјалитетима приморске кухиње, односно објављивати рецепте које ће се вас привремати кувар Војо Пићан.)

ПРИМОРСКА КУХИЊА

Специјалитети приморске кухиње су мало заступљени у нашим јеловницима што је грешка. Ми смо помијешали све појмове о заступљености јела у менијима, немамо ексклузивне ресторане са националном, приморском кухињом – каже Војо Пићан. – Сушине је госту нудити само бифтек, он хоће да проба нешто ново. Нијесам против невапа и пљескавица, али ми имамо доста тога другога да понудимо. Ми врло оскудно користимо плодове мора, риба и ракови су скупи, а требalo bi da ih буде много више и да буде јефтињи. Правимо појам од салате од хоботнице, а има много других, добрих салата. Нудимо бранци и зубатац као квалитетну рибу, а има и толико других, исто квалитетних. Тако је и са осталим домаћим, приморским специјалитетима, а и са воћем: гостима не нудимо смокве, шипке, дуње, мандарине... Пршут, сир из уља, маслине домаћа погача или кукурузни хлеб су непрекидни специјалитет хладне кухиње, али ми то често превиђамо, иако је то све наша домаће.

(Надајући се да немојемо погодити жеље многих читалаца, „Приморске новине“ ће од овог броја редовно писати о специјалитетима приморске кухиње, односно објављивати рецепте које ће се вас привремати кувар Војо Пићан.)

ЦЕНОВНИК

Огласни простор, рекламе правних лица, знак фирме, поруке...

- једна новинска страна	500 динара
- 1/2 новинске стране	300 динара
- 1/4 новинске стране	180 динара
- 1/8 новинске стране	100 динара
- 1/16 новинске стране	80 динара
- 1/32 новинске стране	50 динара

(Напомена: на средњим странама + 20% на посљедњој страни + 30%)

Знак фирмe 4,5x4 cm

- на првој страни листа	200 динара
- на посљедњој страни	100 динара
- на средњим странама листа	60 динара
- на осталим странама листа	30 динара
Мали огласи, један стубачни сантиметар	
- за правна лица	10 динара
- за физичка лица	5 динара

Цијена осталих услуга се посебно утврђује.

ОКРУГЛИ СТО О ПОЕЗИЈИ СТЕФАНА МИТРОВИЋА

ПЈЕСНИК ПАТЬЕ И САМОЋЕ

ПОВОДОМ десетогодишњице смрти Стефана Митровића, Скупштина општине Будва, ЈУ Градтеатар и Културно-просветна заједница Подгорица су 1. априла у Будви организовали округли сто књижевне критике „Поезија Стефана Митровића“. Скуп коме су поред више познатих књижевних стваралаца и критичара, присуствовали и бројни јавни и културни радници, родбина, и пријатељи и поштоваоци Стефана Митровића, поздравио је у име Скупштине општине Будва председник **Жарко Микошић**.

Након стихова Стефана Митровића које је читao глумац **Бранimir Поповић**, расправу за округлим столом отворио је професор доктор **Слободан Калезин** представљањем Митровићеве књиге „Слушам бол у камену“, чији је он истовремено приређивац. Говорећи о Стефану Митровићу као припаднику покрета социјалне књижевности између два рата, Калезин је рекао да је он био писац који је много обнавао, али је он био у тешком неспоразуму са временом што се одразило на његову животну и књижевну судбину. Његов велики револуционарни ангажман оставио је трага у књижевном стваралаштву које је зато остало све у фрагментима.

Стицајем разних околности његова прва књига „Пјесма и човјек“ је прошла незапажено, друга „Снијег и море“ у библиотеци „Луча“ била је у времену кад се појавила значајан књижевни подухват, а трећа „Слушам бол у камену“ је избор пјесама које имају за циљ да иницирају, подстакну и обнове интересовање за стваралаштво Стефана Митровића, нагласио је др Калезин.

Професор др **Слободан Вујачић** је говорио о Стефану Митровићу изразивши на почетку поштовање према његовом животу и дјелу и присуству његових сабораца овом скупу.

— Хтели су да пером и књигом промијене свијет, да то не буде свијет тираније него правде, рекао је др Вујачић о писцима који су припадали

покрету социјалне литературе у Црној Гори међу којима је био и Стефан Митровић, нагласивши да нема примјера у свијету као што је у Црној Гори да су сви ти млади писци нешто касније узели пушку и кренули у рат. О значају књижевног дјела и улоге Стефана Митровића свједочи, по ријечима Слободана Вујачића и то што су његове пјесме објављене у првом међуратном броју никашићког часописа „Развршја“. Објављивање његове књиге поезије „Снијег и море“ у библиотеци „Луча“ је тада био својевrstan подвиг. Поезија Стефана Митровића је везана за коријене, за земљу, за Паštrgovinu и легенде које ту постоје, колико је само симбиозе у лицу Анđeјe Јаблана. Касније, истакао је др Вујачић, у дјелу Стефана Митровића нема бунтовне поезије, она је умирујућа пошто је он прошао „сито и решето.“

Жарко Буровић, књижевник и књижевни критичар, говорио је о Стефану Митровићу као пјеснику патње и страдања, чије се стваралаштво мора посматрати из голоочочке перспективе. Тешко је било послиje голоочочких злостављања сачувати осјећајност, а Стефан је сачувao. Стефан Митровић је био и пјесник самоће чији је живот скончан метком туге, рекао је између остalog Жарко Буровић.

— Стефан Митровић је писац који се није остварио, писац без књига — рекао је **Бранко Бањевић** истакавши да је Стефан био бескрајно образован човјек који је познавао све гране уметности и који је познавао језик, па је чудно како се као такав могao свести на политичку личност — Кад смо се упознали рекао ми је да пише стално, да има много стихова али да не може сам направити избор. Предложио сам му да припреми књигу, али он је рекао да не може већ је то препустио мени ријечима „ради онако како би урадио свом поезијом“. Тако је настала књига „Снијег и море“ јединог нашег пјесника патње.

Димитрије Машановић је

Дивљење пјеснику који је сачувао осјећајност и стварао послиje голоочочког страдања и трагедије своје породице.

Предстоји изучавање и истраживање необјављених рукописа.

говорио о лицу Стефана Митровића с којим се кратко дружио 60-их година.

— **Није био обичан човјек**, био је људина. Његово лице је све говорило. Глава као да припада неким другим висинама, а на целу биографија исписана борама. Каква је тада био људска индивидуалност о томе не тек да се сазнаје.

Павле **Боновић** је обавијестио да у „Ободу“ постоји спреман рукопис Стефана Митровића од око 150 пјесама.

— Ја сам се добро знао са Стефаном Митровићем и негде годину дана пред смрт донио ми је рукопис који је сам средио од 20-ак објављених и доста необјављених пјесама с молбом да се то објави. Ја сам као уредник у „Ободу“ предложио да се то објави, биле су и двије позитивне рецензије (једна Душана Костића), али тада је испало да у „Ободу“ нема парза за поезију. Тај рукопис чека у неком орману и било би добро да овај скуп предложи да се тај рукопис објави.

Милош **Ђорђевић** је нагласивши да наступа са стражалаштвом на скупу који је и покајање над једном неправдом, говорио о наративном и исповједном у дјелу Стефана Митровића. **Бане Ивановић**, пјесник и голоочочки страдалник, трагедију Стефана Митровића је окаректисао као трагедију личности, породице, народа и времена у коме је живио.

— Треба се дивити Стефану Митровићу како је упркос тешком животу успио да ствара, како је успио на најлађа таму. Муке и патње су истацале његову нервни систем и разумијем га и као затвореника и као пјесника. Осуђеници су разумјели Стефана Митровића и његову душевну болијест, али исљедници нијесу — мисили су да је симулант. Стефан је про-

шао голоочочки пакао, и Петрову рупу, али га он касније није дочарао дантески, него стефановски, нагласио је Бане Ивановић.

Мило **Вујопишић**, из општинског удruжења „Голи оток“ је захвалио организаторима што су припремили овај скуп и обраћајући се учесницима рекао да не замјеरају голоочочничима што о томе често говорију, као и да не замјеје и да се не чуде онима што нијесу својевремено изјавили саучешће где су то требали урадити, јер било је такво вријеме и велики страх у народу.

У име породице, **Митровић и Паштровић, Панто Митровић** се захвалио учесницима расправе о књижевном дјелу Стефана Митровића, јер је то једна од највиших сатиричних, ако се тиме диже из пепела човјек који је био сахрањен у дубинама, да се не зна да је постојао.

— Стефан је био комуниста, али у основи хуманиста који је раучнао да ће се комунизам остварити у хуманизму мешујућим људима. Он није могао да мрзи, никога није оптуживао, био је човјек који је могао са симпатијом да воли. — рекао је Панто Митровић нагласивши да је послиje шест година дошло вријеме да се стави плоча на кући у којој је рођен Стефан Митровић — Није се то могло урадити раније. У предратној Југославији није се, практично, смјело рећи где је рођен Стефан Митровић, ни да вријеме окупације, а нажалост, ни послиje рата.

Миро **Лукетић** је упознао учеснике окупног стола да у заоставштини Стефана Митровића има велики број рукописа пјесама или драма, а Бранко Мартиновић је иницирао објављивање свих необјављених текстова и сабраних дјела Стефана Митровића.

Закључујући раправу професора др **Слободан Калезин** је рекао да је овим ини-

циран један велики пројекат, јер треба припремити библиографију радова Стефана Митровића и библиографију радова о њему. Предстоји обиман и сложен посао изучавања и истраживања његових рукописа јер се досад говорило само о једном дијелу стваралаштва Стефана Митровића, а његово дјело је, несумњиво, много веће. Сви радови са овог скупа биће објављени у посебном зборнику.

В. М. Станишић

БОШКО БОГЕТИЋ ВИСИНЕ ЈУТРА

Пејзаж у поезији Стефана Митровића

Родољубље у поезији Стефана Митровића избија свом силином песничког надахнућа, истину упрошћеног, архаичног, али не и анахроног и патетичног исказа. Обавијено је густим велом сете и неког рекло би се мушки непримјер. У њега је удахнута лепота и питомина густог, суптилног медитеранског пејзажа који је у функцији оног што и сам песник подразумева под појмом патриотизма. Конечно, и сам пејзаж је емотивно извориште родољубиве поезије. Изобиле слике медитеранске природе у свакој Митровићевој књизи, у готово свакој његовој песми, сведено је на раскошну лексичку орнаментику завичаја. И речи, саме за себе, постају слике. Језик је пробран до саме ивице ограничности, али се Митровићева експресија никада не понавља. Она је увек свежа и нова, оригинална. Управо због тога његова пезија је модерна и остаће модерна.

Митровићев пејзаж је метафора лепшег, узвишијег, невинијег човековог живота. Из пејзажа, наступот патњи и болу, избија ведрина и оптимизам — снажна вера у бољу и лепшу будућност. У песми са наглашеним метафоричким значењем „Заштутјела вишња“, у експресивном замаху, опевана је сва страдања и ужас мучинице на чијем поду лежи онесвесишен човек и сања боље сутра за које је заложио свој живот. Његов сан има снагу „земље цвијатираје“ и као вишња у воћњаку на обали мора „расте у висине гранања“ љепота живота из чијег ће цвијета „плодови да заметну“.

Над поезијом Стефана Митровића лебди трансцендентна ширина мора, зорокрило руменило завичаја као што лебди над главом великог сневача Анđeјe Јаблана, као што лебди „зори над селом, као драче моле руку /у питомину да процвјетају/, као брдо зоре мирисима смрека руку, /руменке јагодице да сакупи“. Човек и природа међусобно су прожети и нераскидиво повезани. Природа увире у човека, увире у његов сан и у ноћима мука и у данима среће. Врло су наглашени, потресни, контрасти суптилних доживљаја природе и сирових, окрвављених слика бола из рана:

„Шта ноћас има везани морнар Анđeјe Јаблан
док му бичеви бичују чело,
и рамена, и прса и поплате,
док му жута сјенка мјесеца
кроз прозор сужњице обасјава
крви на лицу?“

Целокупна поезија Стефана Митровића је у контексту лирског исказа патње. Бројне лирске нијансе превучене су преко црне слике живота.

Песничка слика обогаћена је не само колоритом рустичног пејзажа, већ је препуна и прелепих, готово ритуалних, детаља из живота и обичаја човека са камена. „Свјетlost уља мрак разгона“ око човековог лика у Митровићевој поезији. После реалистичка потка његове поетике сведена је на првобитне облике живота, типичне за медитерански крај. Међутим, из детаља првобитних облика израстаје једна дубља, многозначија порука. „Свјетlost уља“ или „галебља свјетlost висова дана“ у очима човека рађа радост, осмишљава љубав и наду — велики Митровићев стваралачки порив. Конечно, његова поезија је поезија крика и усклика да је свако зло пролазно. Овај мотив је непrekидно присутан у свим Митровићевим књигама.

Песнички опус Стефана Митровића невелик је по обиму и не одликује се мотивском разновношћу, али се одликује богатством и колоритом језика који је најчешће узет из народа. Џео фон Митровићеве поезије превучен је медитеранским уљима и мирисима у најфинијим језичким нијансама.

Крик и камен у овој поезији су два брата: крик се претворио у тишину камена, а камен порастао у висину крика. Камен у Митровићевим песмама заиста подсећа на крик, али заустављен, али не слеђен. И крик и камен имају медитеранску тишину, па је све иако пусто — „ноћ тиха као клијање маслица“. Све је болно и питомо у исти мањ, од корена до плада. Све је у ланцима: „и мајка и радост мајке“, и „сто и погача на стolu, и отац у целу стола,/ и сви засјели за столом сиромаштва“. Песник раскива оков својим јарким ајдноставним, емотивним, а стишаним, готово случајним пастелима са поља и таласа, са обала и воћњака, са маслинама и боровима, са олеандера и нарација, са корења и пљојења — са неба из дубине себе.

Стефан Митровић је родољубиви песник изразитог лирског крова. Јубав за земљу, завичај и човека посебно љубав за пејзаж, основне су одреднице његове поезије. Између његовог осећања и дескрипције лебди још један незаobilazan sloj: контемплирација. Као и емотивне, тако и медитеранске опсервације исказане су песничком сликом. Најчешће се односне на човека и космос и у себи носе чистоту првобитног, исконског, посматрања и доживљаја њиховог јединства и тоталитета.

Последњи пут сам срео Стефана Митровића у његовом пејзажу изван његове поезије, у пејзажу којег је толико волео и који га је толико надахњио, испод лозе пред његовом кућом — у Светом Стефану. Био је међу маслинама саосам, како је он то знао да каже и какав је углавном целог живота био — сужњицама и маслињицама. Падао је веће када смо му се јавили Мирослав Лукетић и ја. Само-сам и висок, окован осамом и тишином, и нутањ

НА МУЗИЧКОМ ФЕСТИВАЛУ У ИТАЛИЈИ

БУДВАНИМА – ПРВА МЈЕСТА

На IV Интернационалном такмичењу Pianoforte Musica da Camera Esecuzione Pianistica Pianoforte и Orchestra Grada Vilar Perosa Oblasti Piemonte („Città di Villar Perosa“) Италија, одржаном од 19. до 26. марта, учествовали су поред побједника са регионалним такмичењима у Италији и гостију из Русије, Грузије, Јерменије, Шпаније, Грчке и Словеније и наши суграђани Грана Ђикановић и Никола Вучковић. Такмичење се одвијало у 13 категорија и учествовао је 141 такмичар.

У категорији до 11 година десетогодишња Грана Ђикановић била је уједно најбоља што говори о освојених 100 бодова и награда за прво мјесто. Осајањем апсолутне награде (100/100) на слједећем петом такмичењу стиче право учествовања у старијој категорији иако је дијеле три године до напршење 14. уз образложење да је у својој категорији постигла максимум. На такмичењу је додијелена још само једна апсолутна награда: Италијану Таглиенте Антониу у категорији до 22. године.

Никола Вучковић у категорији до 14 година освојио је такође прво мјесто са 95 бодова – дјели га са једним учесником. У овој категорији је конкуренција била такође јака. Обоје су ученици у класи професора Габријела Аксамит.

У организацији Републичког културног центра Подгорица, Заједнице музичких школа Црне Горе и Школе за основно музичко образовање „Петар II Петровић Његош“ Бар, 24. и 25. марта одржан је у Бару XXII Музички фестивал младих Црне Горе. У девет категорија такмичили су се млади из цијеле републике. Запажене резултате постигли су ученици Школе за ниже музичко образовање Будва. Првог такмичарског дана наступали су чланови Џечег хора под диригентском палицом наставнице Весне Миловић и освојили „Бронзану лиру“. Највише учесника је било у класи клавира па је и конкуренција ту била највећа. Из класе наставнице Мирјане Пајовић запажени су били ученици: у предкатегорији Власта Барака и Данице Перазин које су добиле „Бронзане лире“ и Андреа Медин – похвалу, и првој категорији похвалу Марја Мартић. Најбољи будвански ученик на овом такмичењу био је ученик I разреда Школе за ниже музичко образовање и II разреда О.Ш. Стефан Митров Љубишић – Петар Марковић. Он у предкатегорији клавира са освојена 93 бода дијели прво мјесто са учесником из Подгорице. „Златна лира“ Петару Марковићу биће подстrek за даљи рад и омогућава му учешће на савезном такмичењу које ће се ове године највећеватије одржати у Херцег Новом. Наставница Радмила Трички је презадовољна успјехом свог ученика сматрајући да је „Златна лира“ дошла у праве рuke.

Трошкове боравке у Италији сносили су родитељи ученика а било је и помоћни организација од којих је Школа тражила помоћ. Они којима се треба захвалити у име учесника, су: Будванска ривијера, ЈП Водовод и канализација, Електродистрибуција, Центар за социјални рад Котор, Комunalno предузеће, Републички завод за међународну, културну, просветну и техничку сарадњу Подгорица, Елмос, Регионални водовод, Омладинска задруга „13. јул“, Аутобока Котор, Маркотекс, П.П. Мила и Морско добро Будva.

Боравак у Италији био је плаћан на краћи временски рок али освојена прва мјеста повлачила су и учествовање за Завршњом концерту 26. марта када су додијелене награде (дипломе, пехари, и новчани дио). Од осам тачака Завршног концерта двије су „одсвирали“, са истим успјехом као и у такмичарском дјелију. Грана Ђикановић и Никола Вучковић, и још једном потврдили да су најбољи у svojim kategorijama.

Најјачи утисак на Грану Ђикановића

■ Бранка Поповић

ФЕЉТОН „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“ БРАЋА БОЦАРИЋ

Историјска композиција у дјелу Анастаса Бочарића

КРАЈЕМ прошлог и првих деценија овог вијека историјска композиција је одиграла велику улогу у нашем сликарству. Велики број сликара гаји овај жанр трудећи се да на најбољи начин оживи најзначајније моменте из давлеке и блиске прошlosti свог народа. Отуда и идеја да прво представљање наших уметника у свијету буде са сликаром историјске садрžajine. Те, 1900. године у Паризу, поред многих истакнутих сликара оног времена, своје дело под називом „На развалинама срpskog царства“ изложио је и Будванин Анастас Бочарић.

Рад овог уметника, посвећен историјској композицији, везан је за његов боравак у Новом Саду од 1911–1932. године. У том периоду настао је и највећи број дела са овом тематиком. Потресен много-брзим дрљивим моментима из прошlosti свог народа, почео је да на платну обиљежава велику епопеју тако да настајају апoteoze као што су „Марко Краљевић поји Шарци“, „Цар Лазар пред Муратом“, „Пропаст на Ко-сону“, „Страхота рата“, „Слијепи сијај“ и многе друге.

Како ликовни хроничар и изразити хуманисти Бочарић је пред нашим очима оживио призоре мучење, паљења, обешчашћења и масакирања. Његова изузетна наративност утицала је да сваки детаљ постаје засебна цјелина. Једре у концепцијама са богатом нарацијом са изразитим колористичким ефектима добије са на драматичкој којом је још више оживљена трагика и слава једног народа. Због вјеродостојног приказивања многе Бочарићеве сли-

ка темама из срpske историје. Скоро свака угlednja knjizara почела је да продајом таквих репродукција. Петар Николић је на њима стављао: „На срце сликара да слика 1887. године за вријеме боравка у Сарајеву. Ондашњи шеф полиције, Калај, посетио је уметника у атељеу и уочио ову слику не скривајући велико нездадољство. Калај је наиме на слици јасно видио сликарев циљ да прикаже наш народ под аустријско-турском-мађарским ропством. Понудио је Анастасу награду од 1000 форинти да уништи слику и скицу. Бочарић је ипак оставио са радом на слици од једног момента док није био обавијештен од пријатеља да је за њим расписана потjer- ница за хапшење. Исте вечери је спаковао слику и скицу и са породицом пребјегао у аустријску границу и дошао у Београд. Слику „Гуслар на збору“ завршио је осамнаест година касније у Цариграду. Ово велико платно изгорело је током Првог светског рата у згради Скупштине Србије. Скица ове слике налази се код уметникове унуке у Риму.“

Пратећи рад Анастаса Бочарића на историјској композицији, можемо закључити да је имао великих амбиција да сликарство искористи у пропагандне сврхе и то у борби за национално ослобођење. Када се говори о историјској композицији Анастаса Бочарића не може да се не помене излобжа слика с овом тематиком одржана у Суботици 13. новембра 1925. године у згради гимназије. Велико и вечно кандило најближе Богу запаљено и Вашим мртвима, да и Вашим по-кољењима вечно осветљава пут ка највећој човечности. Ви који имате каните макар само једну капљу својег уља.“

На овој изложби најзапаженија а и по први пут излагана је велика композиција „Трагедија и слава Србије“

PREDUZEĆE ZA UNUTRAŠNJI I SPOLJNU TRGOVINU NA VELIKO I MALO

85310 BUDVA, 29. novembra 17 p.f. 144
Tel. 086/44-817 i 52-125

WIN - KOMERC

ЦРКВЕ У СТАРОМ ГРАДУ (3)

СЛИКАРСТВО У ЦРКВИ СВ. ТРОЈИЦЕ

Изузетним залагањем црногорског владике Петра I, уз упорно инспирање и тражење, православни Будвани су године 1797. послиje пада Млетачке Републике, добили od Аустрије дозволу да изграде свог храма посвећеног Св. Тројици. Изградња храма трајала је шест година да би 1804. била коначно завршена. Унутрашњост цркве краси раскошни коностас са којим се дуго сматрало да представља остварење грчког сликара-иконописца са Крфа Николе Аспиотија из 1864. године. Почетком XX вијека на оба фриза старих икона додате су нове рађене у техници уље на платну. Послиje земљотреса 1979. године, отворене су старије иконе које су утицале на формирање новог погледа на цјелокупно сликарство у ентеријеру овог храма. Наиме, конзерваторским радовима екипе Републичког завода за заштиту споменика културе – Цетиње, дошло се, 1983. године до открића да се испод млађих икона налазе иконе из старијег времена рађене у техници темпера на дасци. Ново-откривени запис у дну централне представе „Распећа“, свједочи о години 1833. и заграфа Науму Зетирију са острва Милоса као главном творцу иконописца на овом иконостасу. Николи Аспиотију, који је средином прошлог вијека осликао и оностасе на овом подручју (Прасквица, Подмани, Градише), могу се приписати једино бочне престоне иконе са представом Св. Јована Претече на лијевој и Св. Тројици на десној страни са јасном стилском дистанцијом у односу на цјелокупни иконостас. Престоне иконе са представама Христоса и Богородице са дјететом даровао је цркви Георгије Мадаревић 1852. год, о чему говори запис урезан у дну окове обију иконе. На ченоним, царским дверима можемо препознати још једну стилски и временски различиту сликарску руку. Мале иконе са представом Благовијести у горњем дијелу и царева Соломона и Давида у дну упућују на сликарство које се може везati за крај XVII и почетак XVIII вијека што наводи на претпоставку да су двери највећеватије донешене и уклопљене у иконостас. Предање говори да потичу из сјеверне Албаније.

Иконостас будванске Св. Тројице по типу припада барокним иконостасима који се на подручју Карловачке митрополије почео јављати крајем XVII и на почетку XVIII вијека. То је висока олтарска преграда украсена раскошним дуборезом у позлати, са биљном, геометријском и зооморфном декоративном орнаментиком. Док на Западу олтарска преграда не добија већи значај, или се чак сасвим губи, у ентеријеру православних цркава она постепено прераста у монументални иконостас са посебним симболичким значењем. Иконостас Св. Тројице рађен је у четири нива. Изнад зоне са престоним иконама које дијеле ченоним царске и бочне двери, налази се фриз са тринаест иконама на којима је приказан циклус Великих празника са спаšenjem представом Св. Тројице изнад царских двери. Ниво изнад ових иконама чини ред од такође тринаест иконама са представама Св. Апостола. Изнад овог фриза уздига се монументално Распеће са Богородицом и Св. Јованом. Науму Зетирију је радио све иконе изнад зоне са престоним иконама, као и бочне двери са представама Св. Арханђела Михаила и Гаврила. Његово сликарство одолије варошкој тенденцијама, те стилски и иконографски не одступа од основних принципа византијске умјетности при осликанju иконама. Перспектива је инверзна, композиција

углјивом централизованом и сведеном, цртеж педантан и прецизан са округластом формом глава код третирања ликова. У колористичкији стилу интонацији боја преовлађују плави, црвенкасти и океан тонови. Ријеч је о сликарству чије стилске карактеристике упућују на везе са Атосом, одакле путујуни зографи будно чувају и његују традиционална сликарска знања пристекла из прописа светогорских сликарских пријеучника. За разлику од Зетирија, Никола Аспиотије је у димензијама како да источно-православни икони претвори у барокну слику: овај сликар изузетне надарености, вјешто се упуши у проблеме валерских односа, као и односа свијетла и сијенке, уносећи у своје сликарство примјетне елементе класицизма. На његовим сликама-иконама доминира пригушена смеша гама с илузионистичким ефектима при ријешавању проблема композиције. Аспиотијеве иконе представљају примјер ослобађања од заграфског стила и особено европеализирање у смислу византијско-западњачке симбиозе рођене на Леванту. Венецијанске престоне иконе са представама Христа са десне и Богородице са дјететом са лијеве стране од царских двери, истичу се bogatstvom srebrnih, municijskih obrađenih okova sa zlatnim intarzijom oko nimbova. Христос Пантократор је представљен у попрсју, у лијевој руци отворену књигу, док десном руком благосиља. Икона Богородице са дјететом представља иконографски тип Богородице „Ходигитрије“ (Путеводитељице). Богородица је приказана у попрсју фронтално, достојанственог озбиљног изгледа. На својој лијевој руци носи Христа, док десном покazuје на њега. Младенец Христос је, такође, у фронталној пози, десницом благосиља, а у лијевој руци држи куглу са крстом. Овај тип иконе је својим називом добио по нерукотвореној икони Богородице са Христом која се приписује Св. Уки, а налазила се у цариградској цркви на Ходегону, путу водича. Касније се развила легенда да је слијепима вратила вид и тако постала њихова „путеводитељица“ што може имати симболичко значење с обзорим да се овај тип често приказива на иконостасима. Оригинал су уништили Турци при освајању Цариграда. Овај византијски тип Богородице са Христом служио је у иконографији Запада као праузор цијелом низу готичких Богородица са дјететом.

Поред иконостасног сликарства на иконостасу, у ентеријеру Св. Тројице налазимо и на декорацију тзв. Морске балустре или пјевничке фасаде изведене у техници темпера на дасци, а димензија прочеља 6,37 x 1,51 cm. Ова декорација, са три представе из живота убогог Лазара у персонификацији Пакла и Раја, случајно је открivena 1965. године приликом реновирања ентеријера храма, испод дебеле наслаге уљане боје. Стилски је готово идентична са иконописним стваралаштвом Наума Зетирија на иконостасу, тако да можемо закључити да је исти мајstor радио и ове композиције. Ново откривено сликарство Наума Зетирија представља одјек касне Византије на овом географском простору, а доказ је јасне сликарске духовне оријентације ка свијету старе ортодоксне чистоте. Како је овај иконописац са далеког Милоса доспио у будванску луку и које су га везе и путеви привољели у ово поднебље да сада остаје једна од тајни које биће умјетности успјешно чува.

■ Луција Ђурапковић

САВЈЕТ ФЕСТИВАЛА ГРАД ТЕАТАР

И ЗАНОВИЋ НА ЦИТАДЕЛИ

И ОВОГ ЉЕТА програм Града театра биће по свему судећи изузетан. Фестивал ће коштати, како је истакла гостођа Бранислава Лијешевић, директор Града театра, уколико долази московска „Нова опера“ 620.000 немачких марака, а без „Нове опере“ 510.000 марака. Фестивал ће финансијери, СО Будва, влада Црне Горе, затим стаљни пријатељи Града театра, ХТП „Будванска ривијера“ дд, ЈАТ, затим корпорација „Меркур“, компанија „Лозатур“, Интерконтакт из Београда и још много других спонзора и пријатеља Града театра.

Чланови Савјета, **Јован Ђирилов**, истакнути позоришни посленик, **Гојко Челебић**, министар за културу наше републике, **Драгица Томас**, првакиња ЦНП, **Светозар Радуловић**, културни радник, **Зоран Јоцовић**, директор РТВ Црне Горе су подржали изненадни предлог програма за ово љето.

Светозар Маровић је говорио о програму, али се заложио за стабилизацију финансијара.

– Ради се о најпрестижнијем фестивалу у нашој земљи, па не би било на одмет да се Град театар финансира из буџета наше републике, додао је Маровић, оснивач Града театра.

Копља су се ломила, да ли на фестивал довести или не „Нову оперу“ из Москве, која би извела „Руслана и Људмила“ и „Ох Моцарт, Моцарт“. Нико није био против да дође најпознатија московска и руска опера, јединије разлог цијена. Ради се о ансамблу са двије стотине чланова. Слиједећег дана у Будви је допутовао гостодин **Сергеј Лисенков**, замјеник директора „Нове опере“ са **Олегом Грислисом**, техничким директором „Нове опере“. Видљи су сценски простираци Цитаделе.

– Ништа узбудљивије нијесмо могли видjetи, када је у питању сцена. Она је права мјера за нашу оперу, рекао нам је Лисенков.

Гостодин Лијешевић је наставила да разговара с њима да би снизила цијену колико је то могуће за гостовање ове опере. Договори ће се настапати.

– Овог љета Град театар и Југословенско драмско позориште радиће: „Заувијек и дан више“, Милорада Павића у режији Дејана Мијача (прошлогодишњи добитници награда, Трга пјесника и Града театра). Други пројекат је „Максим Црнојевић“. Предложио га је Дејан Мијач, а адаптацију је већ урадио Слободан Стојановић. Трећа представа ће бити

● Станко Паповић

вити и по одласку Лисенка и Грислиса.

Из Москве уз помоћ Јована Ђирилова стићи ће и позоришна трупа **Романа Викчука**, која је два пута била гост БИТЕФ-а. Стари знаници нашег фестивала **Театар Правите**, некада из Скопља, сада ради под кровом чуvenог Театра ан дер Рур у Милхајму, долазе са три представе: „Вјештице“, Гарсија Маркеса, „Ромео и Јулија“, Вилијама Шекспира и „Великом вodom“, Живка Чинга, све три у режији Рахима Бурхана.

Народно позориште из Београда представиће Калдеронов „Живот је сан“, исто позориште из Сомбора, „Лунасу“. Српско народно позориште из Новог Сада долази са „Мјесечином за несрћне“.

Предлог гостодина Јована Ђирилова, да би било неопходно одржати један или два окружна стола на којима би се разговарало о позоришном животу у нашој земљи и свијету или о нечemu што је актуелно у култури, подржао је предсједник Савјета Града театра, гостодин **Мило Ђукановић**. Гостодин **Бранислава Лијешевић** на ове предлоге имала је одговор: рекла је, да „Адријатик корпорација“ из Будве у оквиру Града театра почетком августа организује окружни стајаучесницима из наше земље и иностранства „Менаджмент и театар“, што је Савјет и прихватио.

„Санта Марија“ биће отворене изложбе: **Наода Зорића**, младог талентованог сликара из Бара, **Радислава Тркуље**, изузетног сневача који стварно преплиће са митским и магијским, **Небојшића Ђураловића** који је својим првим изложбама „запалио“ ликовну публику, а слика византијске плаве висине, а по жељи Савјета долази и **Анка Бурић**, с модерним поимањем сликарства.

Трг пјесника припрема као и ранијих љета променаду великих поета из наше земље и иностранства.

Узимајући ријеч на крају сједнице Савјета (26. марта) предсједник, **Мило Ђукановић** је између осталих рекао:

– Култура на југословенским просторима је ослобођена од међународне блокаде, па смо тиме добили шансу да нам у госте стигну умјетници и из других земаља, али, исто тако на овом фестивалу треба да се представи и све оно што је најзначајније из Црне Горе.

Код позоришног програма неопходно је да наставимо сарадњу са Југословенском драмским позориштем из Београда. Све што је Град театар до сада са овим позориштем радио било је на највишем умјетничком нивоу, а тако је вредновано и у стручним круговима.

На фестивалу и овог љета биће додијељене награде као и прошле године.

„Стефан Зановић“, текст је написао **Владимир Секулић**, а говори о чуvenом будванској пустолови, рекла је гостодин Лијешевић.

Од солистичких концерата публика ће видjetи, **Јасну Максимовић**, виолину, **Биљану Горуновић**, клавир, **Анушку Силвију Пејовић** из Милана, сопран, **Томислава Станића**, клавир, који последњих година живи у САД, затим Југословенско-њемачки клавирски дуо **Тамару Корочкин и Андреаса Шенхагеа** из Келна, **Марију Ђукановић**, клавир, трио, **Варга, Младеновић, Јокановић**, наступиће Камерни оркестар РТВ Црне Горе под диригентском палицом, **Радована Паповића...**

У престижној галерији „Санта Марија“ биће отворене изложбе: **Наода Зорића**, младог талентованог сликара из Бара, **Радислава Тркуље**, изузетног сневача који стварно преплиће са митским и магијским, **Небојшића Ђураловића** који је својим првим изложбама „запалио“ ликовну публику, а слика византијске плаве висине, а по жељи Савјета долази и **Анка Бурић**, с модерним поимањем сликарства.

Трг пјесника припрема као и ранијих љета променаду великих поета из наше земље и иностранства.

Узимајући ријеч на крају сједнице Савјета (26. марта) предсједник, **Мило Ђукановић** је између осталих рекао:

– Култура на југословенским просторима је ослобођена од међународне блокаде, па смо тиме добили шансу да нам у госте стигну умјетници и из других земаља, али, исто тако на овом фестивалу треба да се представи и све оно што је најзначајније из Црне Горе.

Код позоришног програма неопходно је да наставимо сарадњу са Југословенском драмским позориштем из Београда. Све што је Град театар до сада са овим позориштем радио било је на највишем умјетничком нивоу, а тако је вредновано и у стручним круговима.

На фестивалу и овог љета биће додијељене награде као и прошле године.

● Станко Паповић

С. ШУМАНОВИЋ: Жена крај прозора

ЛИК ЖЕНЕ У СЛИКАРСТВУ

Овогодишњу ликовну сезону Модерна галерија је започела изложбом слика под називом **Лик жене у сликарству**. С овом изложбом галерија наставља дугогодишњу успјешну сарадњу са Умјетничким музејом Црне Горе са Цетиња и на овај начин поново презентира дио умјетничког блага који је у фонду највећег музеја у нашој републици.

На овој тематској изложби која је представила лик жене као вјечиту и трајну инспирацију умјетника, представљено је двадесет једно дјело врхунских умјетника који су обилежили један период а самим тим оставили неизбрисив печат у нашем сликарству са краја прошлог до седамдесетих година овог вијека.

Ликовна публика је претходних дана имала прилику да на једном мјесту ужива у дјелима касног романтизма Ђуре Јакшића, типично реалистичку ставу фигуре и ко-

ториту загаситог тоналитета код Стевана Алексића. У јесен из 1917. године врсни Урош Предић је једном представљен као један од најизразитијих портретиста оног времена док је „Акт“ од Паје Јовановића још један доказ да је мало који умјетник у нашем сликарству, као он, знао да прорде у ликову и путевност женског тијела. Заносне су и лепотице, виртуозно урађене на платнима Влаха Ђукановића, Јована Ђијелића, Саве Шумановића, Миливоја Јузелца.

Слика „Глава жене“ од Надежде Петровић из 1903. године настала је непосредно по завршетку Академије у Минхену али носи све особине импресионистичког начини на сликања. Показала нам је како да уђе у суштину и биће свјетlost тако да та иста свјетlost постане самостална реалност слике.

Пажњу гледалаца привлачи и велико платно **Мила**

Значајан допринос успјешности овог склупа дали су и професори и ученици Средње школе „Данило Киш“ који су приказали двије одличне представе на оштре задовољство присуствених. Ријеч је о драмској адаптацији текста „Возов без реда“ по мотивима породичног циклуса Данила Киша, говорили су **Хасан Лекај**, професор Универзитета у Скадру и **Константина Антонов** из Софије. У Албанији ће ове године, рекао је Лекај бити преведене двије Кишове књиге, док је гост из Софије

Српске књижевности поред **Андреја и Црњанског**. Јерков, књижевни критичар из Београда сматра да је Данило Киш један од најсамосвеснијих наших писаца посвећен аутопоетичком спектру литературе.

Од иностраних ученика о књижевном дјелу Данила Киша, говорили су **Хасан Лекај** и **Драга Јелена Сергејевић**, а прочитани су и најбољи литејрални радови ученика на тему Данило Киш. Одржано је и књижевно вече „Данилу Кишу у спомен“ на којој је говорио проф. др Слободан Калезић, а поетски рецитал из дјела Данила Киша извршили су ученици средње школе.

У најкрајем речено, богоћасто ове интелектуалне гзове, како је на крају склупа рекао проф. др Миодраг Радовић иначе координатор ове манифестације, даје Кишовом делу димензију смирености која постаје својство класичног, а та димензија с једне стране смирује критичке дискурсе које рађа ово дело, а с друге стране, разгорева разноврсност приступа том делу. Јер, ријеч је о писцу који има универзални значај, који је дао прилике за нова читања која су се овде чула. Изложени реферати, попут прошлогодишњих биће сакупљени и објављени у објављеним научним изложбама.

Где је одржана представа? И о томе нас плакат обавјештава: „У Дворани господина Филипа Срзентића“ (вјероватно Срзентића) у недјељу 19. јануара 1888. године представљаће се под управом Ђ. К. Протића: Дон Цезар од Базана“.

Са временшог плаката видимо да је у представи играло 12 глумца, међу њима господин Барбарић у улоги Карла II краља Шпаније, затим **Тодосић** као Дон Цезар од Базана, **Топаловић** као Срзентић-маркиз Монтенфиор, господин **Тодосић**-маркиз Монтенфиор, господин **Прокић**, господин **Радовић** играо је уличну пјевачицу Марипану.... Цијела представа говори о једном догађају у Мадриду и његовој околини. Почекат представа био је у „8 сати“ (20 часова), а сједишта у прва два реда посјетиоци су плаћали по 80 новчића. Остали редови или мјеста коштала су по 60, стајање по 30, а дјеца и послужитељи 20, колико је ције највећа цена за војнике и нареднике.

Да ли је још нека позоришна представа играна у Будви прије или касније у кући Срзентића од стране позоришне трупе Ђ. К. Протића није нам познато, али претпостављамо, да је одиграна у том времену нека од представа које су током 1889. године игране у Зетском дому у Цетињу. Занимљиво је рећи и то да је ова позоришна трупа наступила у нашем граду као Народно позориште из Будве.

Организатори међународног научног склупа о дјелу Данила Киша, а поготово Средњој школи која носи његово име, ученици су све да ова манифестација на оштре задовољство и ученика и посјетилаца протекне на најбоља начин.

■ Ранко Павићевић

Милуновића из 1922. године на којему доминирају три обнажене лепотице на балкону, насликане под снажним утицајем француског сликарства и **Пола Сезана**. Карактеристичан је оставило Сезаново сликарство на овог највећег сликара говоре и Милуновићеве ријечи: „Само преко њега ушао сам у суштину умјетности која се зове сликарство, преко њега сам научио да читам са слика и да схватам сликаре.“

Из кубистичке фазе је акварел од **Саве Шумановића** кога одликују тамна гама са потенцирањем на црној линији која затвара структуру. Међу многобројним уљаним сликама својом лепотом плијени пастел од **Фрања Баће** који је изванредним цртежом и игром плаво-зелених тона мајсторски доживио лепоту и грациозни став младе <

Спорти

ФУДБАЛ

КОД КУЋЕ – РАСПРОДАЈА

ФУДБАЛЕРИ Могрене су и даље у врху табеле А лиге – поседије сам кола наставка заузимају друго место са 19 бодова, свега бодом мање од пропласираних Младости из Бачког Јарка. Но, игре, нарочито на свом терену у посљедње пријеме су веома слабе, врши се „распродала“ бодова, што не улива оптимизам пред одлуčujuće борбе за улазак у виши ранг такмичења.

С Луговима је бод одио **Јавор из Ивањице**, добра екипа која је истинска новајлица у овој лиги, новосадски „канаринци“ су намучили домаћине и једва су некако освојена два бода, а у недељу је бод „иичупао“ и нишки **Железничар**, такође новајлица. Оно што је постала карактеристика пролећних игара на Луговима је изузетно слаба реализација. Постигне се некако водећи гол, али у финишу стике – казна. Потпуна разлика у односу на јесењи дни када је Могрен на свом „буњишту“ простио „млио“ своје

противнике и пуно им мреже. Просек домаћина прелазио је четири гола по утакмици.

Будвани су у паузи првенства остали без неколико играча; тако да се осјећа велика празнина и у средњем реду и нападу.

– Имамо углавном игру, стварамо шансе, али реализација је заиста испод свих очекивања, кажу у стручном штабу Будвана. – А када се не реализују зреље прилике, зна се, стижу казне. Тако је било на посљедњим утакмицама у Будви. Но, не оправдавамо наше момке, али треба да се има у виду да се не ради ни о каквим аутсајдерима већ о веома добрим екипама. Нам преостаје да изанализирамо посљедње игре, извучемо поуке и кренемо другачије како се не би доделило да распродамо оно што смо стрпљиво ујесен, па дијелом и овог пролећа градили. Да изборимо визу за прву Б лигу што нам је циљ.

ОДБОЈКА**РЕЗУЛТАТИ ИZNAD ОЧЕКИВАЊА**

ОДБОЈКАШКИ клуб „Аvala“, у досадашњем току првенства прве „B“ лиге, постигао је резултат изнад свих очекивања. За биљежио је седам победа, освојио 14 бодова.

Шеф срчног штаба „Аvalе“, Драган Кларић каже: „У наставку пружамо веома добре игре, као на свом паркету тако и на стадионим теренима. У игри против „Студента“ у Нишу истакло се неколико младих играча и плод таквих игре је наша убедљива победа од 3:0. Морам да нагласим да у нашем тиму наступа неколико младих, изузетно талентованих младића: **Филип Јовићевић, Марко Вујовић, Иван Бајковић, Дарко Гиљача и Слободан Пијада**. Они су поникли у нашој омладинској школи. По опјени многих стручњака Марко Вујовић је

најећи талент који је поникао у нашем клубу. Добро је познато свима да је у „Аvalи“ понико и репрезентативац **Горан Вујевић**. Мишљења сам да ће га млади Марко Вујовић превазићи. Од искусних играча остао је **Саша Иванчићевић** који пружа изванредне игре, као и Предраг Илић и Милан Милошевић. Пет дана прије почетка прве „B“ лиге стигла су и два појачана и иностранства: **Јуриј Садоски и Игор Шљатиченко**. У ходу су се уигравали и њиховим игром сам веома задовољан, мада они могу пуно више, наставља Калезић. Очекујем да њихове праве игре добију идвеће године када будемо добили дворану и наравно када се будемо у борби за прво место.

С. Гленца

САВЈЕТИ
ФАРМАЦЕУТА**ЉЕКОВИ
ЗА
ПРОЉЕЋЕ**

С ПРВИМ топлијим данима код наших пациентија јављају се разноврсне здравствене тегобе. Најугроженија категорија су деца, старије особе и хронични болесници (асматичари, срчани болесници...).

Највише се користе у овој године разни витамини (због смањење одбранбене моћи организма) и то витамин Ц у свим облицима, Олиговит, Бевиплекс, Сугрудун (релативно нов на тржишту представља комбинацију из витамина и 8 минерала). Б6. Осим витамина тражени су аналгетици (против болова), антипиуретици (против високе температуре), капи за нос, антиреуматици, љекови против горушице, гастритиса, антиаллергици.

За преходе које су врло честе у овој године препоручује се моравање два – три дана и узимање дosta течности, витамина Ц и антипиуретика (андол, ацетисал, аспирин, парацетамол...).

Против кашаља препоручује се заједно сируп од бијelog сљеза који је изврстан антитусик, Алтиприм П. Плантами, Бронити мед, а за одрасле Плантафор, Бронин сируп, Бронхи мед, Алтиприм. Сви поменутни сирупи су на биљној бази.

● Снежана Малишић

BANEX
proizvodnja, export-import, inženjering, turizam i usluge

SVE VRSTE GRAĐEVINSKIH POSLOVA
STANOVNI ZA TRŽIŠTE
REKONSTRUKCIJE I ADAPTACIJE

85310 BUDVA, Primorski bataljon 10, te./fax 086/52-790, tel. 51-764

**"MONTENEGROTURIST"
BUDVA**

DIONIČARSKO DRUŠTVO U MJEŠOVITOJ SVOJINI
Trg Sunca broj 2

TURIZAM I UGOSTITELJSTVO**AGENCIJSKO POSLOVANJE****FINANSIJSKI KONSALTING
TRGOVINA NA VELIKO I MALO****ZASTUPANJE I KOMISIONI POSLOVI****TELEFONI:**

51-008, 51-708, 52-930
51-954, 51-136, 51-290

TELEFAX: 52-983

TRGOVINA NA VELIKO I MALO

85310 Budva, Dositejeva 63 Tel./Fax 086/52-545

- ŠKOLSKI PRIBOR**- KANCELARIJSKI MATERIJAL****- BIROELEKTRONIKA****- TELEFONIJA****- IGRAČKE****BUDVA**

Knjižara "ALFA"
(u zgradi osn. škole)
Tel. 086/52-545

TIVAT
Knjižara "EUREKA"
N. Đurkovića bb
Tel. 082/62-682

BCC
BUDVA
PREDUZEĆE ZA IZDAVAČKU I GRAFIČKU DJELATNOST

IZAŠAO JE IZ ŠTAMPE**TELEFONSKI IMENIK**

BUDVE, SV. STEFANA, PETROVCA I RADANOVIĆA ZA PRAVNA I FIZIČKA LICA

INFORMACIJE NA TELEFONE: 52-551 i 52-552

PRODAJA U PRODAVNICI BCC U CDS-u PODKOŠLJUN TEL. 52-554

Сљедећи број „Приморских новина“ излази 8. маја 1995.

СПЕЦИЈАЛИТЕТИ ПРИМОРСКЕ КУХИЊЕ

ПРИПРЕМА КУВАР ВОЈО ПИЋАНО

КУВАНА ЈАГЊЕТИНА У МЛИЈЕКУ

(за десет особа)

За ово јело које се припрема у вријеме младе јагњетине вам је потребно: младе јагњетине четири килограма (врат, плећа, ребра), два литра млијека, три литра воде или супе, 200 грама шаргарепе, један вез петрусина, пет-шест зрма бибера, килограм и по кромпира у цијело (у киле), два килограма бијelog зеља, со и зачини по укусу.

Месо оперите у више воде, обарите, поновите и ставите у шерпу, налијте са млијеком и супом, додајте оправну шаргарепу и петрусину, со, бибер и остale зачине. Кувајте на тихој ватри док не буде кувано, извадите и наређите на порције. Уз ово једноставно али квалитетно извршно домаће јело наше ку-

хиње, сервирајте кромпир у киле, кувано зеље на јагњећој супи, а посебно послужите кисело млијеко. Врхунац ћете постићи ако уз ово јело послужите домаћу погачу или руметинов хлеб. За хотелијере би било пожељно да се подесјете да се ова јела могу природно сервираuti у земљане посуде, или прикладно дрвено суђе, у амбијенту, ако нам то дозвољава, да гост приликом конзумирања ових јела може да види сач, вериге, огњиште, жар, банак... Јер, квалитет послуживања неких јела је у извршности. Умјесто дезерта овдје може да се послужи врући хлеб са кајмаком.

Основач листа Скупштина општине Будва, Информативни центар Будва, Директор НЈП „Побједа“ Подгорица, Адреса: „Приморске новине“ Петра I Петровића 3, поштански фах 14, 85310 Будва, Јавно предузеће „Банекс“, НЈП „Побједа“ Подгорица, Адреса: Телефони (086) 51-487 (редакција), 52-024 (општа служба), телефонакс 52-024. Број жиго рачуна 50710-603-5-2853 код СПП Будва. Годишња претплата (12 бројева) 10 динара, полугодишња (6 бројева) 5 динара.

**Приморске
новине**